

9. Sınıf Türk Edebiyatı Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler Testi öz 4

1. Roman öncesinde “anlatı” sistemindeki yer olan figürler, nitelik ve eylemleri itibariyle beşeri olmaktan çok, “menkıbevi” yahut “alegorik” karakterdedir. Dönüşümün beşeri yöne çekilmesi, Don Kişot’tan itibaren gerçekleşecektir. Modern roman birey eksenli romandır ve bu romanın başlangıcı da Don Kişot’tur. **Yukarıdaki paragraftan romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

- A) Modern anlamda ilk romanın Don Kişot olduğu
- B) Don Kişot’un, roman alanında bir mihenk taşı olduğu
- C) Roman öncesindeki anlatıların somut ve insani olmadığı
- D) Romandan önce destan nitelikli anlatılar kullanıldığı
- E) Modern romanın insan dışındaki varlıkları kahraman yaptığı

Cevap :

2. Romanda; esas yapıları itibariyle tipler iki konumda bulunurlar: Toplumsal tipler, psikolojik tipler. Toplumsal tipler, belirli bir dönemin veya belirli bir felsefenin, hatta belirli bir dünya görüşü yahut ideolojinin mahsulüdürler: Alafranga tipler, Batıcı tipler, öğretmen tipi,

I

II

III

bürokrat tipi, eşkıya tipi gibi.

IV

V

Yukarıda verilen bilgi göz önünde bulundurulursa numaralanmış tiplere aşağıdakilerden hangisi örnek olamaz?

- A) I. Bihruz Bey (Araba Sevdası)
B) II. Bihter (Aşk-ı Memnu)
C) III. Feride (Çalılıkuşu)
D) IV. Ali Bey (İntibah)
E) V. İnce Memed (İnce Memed)

Cevap :

3. Kimi romanlarda mekan ögesi diğer öğelerin önüne geçmiş, romanın kişileriyile özdeşleşmiş ya da asıl kahraman durumuna yükselmiştir. Örneğin ----- yaşadığı ada ile hatırlanır. ----- Naim Efendi'sini konaklarından ayrı düşünemeyiz.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Robenson Crouse – Kiralık Konak'ın
B) Daniel Defoe – Geçmiş Zaman Köşkleri'nin
C) Don Kişot – Fahim Bey ve Biz'in
D) Mümtaz Bey – Yaprak Dökümü'nün
E) Feride – Boğaziçi Mehtapları'nın

Cevap : A

4. Romanda psikolojik tipler beşeri zaaf veya meziyetlerin biçimlendirildiği tiplerdir: (Cimri, kıskanç, muhteris, düzenbaz, zalim gibi tipler...)

Aşağıdaki romanların hangisindeki tip (psikolojik tipe) buna örnek olamaz?

- A) Eylül
- B) Zehra
- C) Huzur
- D) Mai ve Siyah
- E) Dokuzuncu Hariciye Koğuşu

Cevap : A

5. **Aşağıdakilerden hangisinde fabl ile ilgili bilgi yanlış vardır?**

- A) Kahramanları bitkiler ve hayvanlar olmasına rağmen anlatılan insanlardır.
- B) Kişileştirme ve intak sanatından yararlanır.
- C) Fabllar didaktik nitelik taşır.
- D) Fabllar ahlak dersi verdiği için çocuk eğitiminde kullanılır.
- E) Fabllarda serim, düğüm, çözüm bölümleri yoktur.

Cevap : A

6. **Aşağıdakilerin hangisi halk hikayelerinin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Genellikle aşk konusu işlenmesine karşılık kahramanlık konusu da işlenir.
- B) Olağanüstü özellikler görülür.
- C) Belirsiz bir zaman ifadesi ve mekan anlatımı söz konusudur.
- D) Hikâyenin yapısı olay örgüsü, kişiler, zaman ve mekandan oluşur.
- E) Sadece manzum olarak yazılır.

Cevap : A

7. Aşağıdakilerden hangisi anlatmaya dayalı edebi türlerin bir özelliği olamaz?

- A) Betimlemelere hiçbir türde yer verilmez.
- B) Belli bir olaya dayanır.
- C) Hem nazım hem nesir kullanılabilir.
- D) Bir kısmı anonimken bir kısmının yaratıcısı bellidir.
- E) Bazılarında olağanüstülükler varken bazıları gerçeğe tamamen uygundur.

Cevap : A

8. Teşhis ve intak sanatları üzerine kurulmuştur. Beydeba, Ezop ve La Fontaine önemli temsilcileridir. Türk edebiyatında ilk örneği Harname'dir. Yukarıda özellikleri verilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal
- B) Öykü
- C) Roman
- D) Fabl
- E) Gezi yazısı

Cevap : A

9. Cumhuriyet dönemi romancıları arasında Yaşar Kemal, Kemal Tahir, Orhan Kemal, Sebahattin Ali, Fakir Baykurt gibi isimler sayılabilir. Aşağıdaki eserlerden hangisi parçada adı geçen yazarlarımızdan birine ait değildir?

- A) Yılanların öcü
- B) Kuyucaklı Yusuf
- C) Sarı Sıcak
- D) Küçük Ağa
- E) Yorgun Savaşçı

Cevap : A

10.	<u>Millet</u>	<u>Destan</u>
I.	Yunan	Odysseia
II.	Alman	Nibelungen
III.	Rus	İgor
IV.	Japon	Şinto
V.	İran	Ramayana

Yukarıda numaralanmış millet – destan eşlemlerinden hangisi yanlıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

Cevap : A

11. Aşağıda masal ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yer ve zaman kavramları belirsizdir.
- B) Milli ve dini motiflere sıkça yer verilir.
- C) Didaktik bir nitelik taşır.
- D) Masal türünün Hindistan'da doğduğu sanılmaktadır.
- E) Çoğu bir tekerleme ile başlar.

Cevap : B

12. I. Genellikle tek olay üzerine kurulur.
II. Kişiler, yer ve zaman ayrıntılı anlatılmaz.
II. Serim, düğüm ve çözüm bölümleri vardır.
IV. Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olaylar anlatılır.
V. Kısa ama yoğun bir anlatımı vardır.

Yukarıda özellikleri verilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatro
- B) Hikâye
- C) Fabl
- D) Roman
- E) Masal

Cevap : B